

Przestępczość nieletnich kobiet

W ciągu ostatnich kilku lat obserwujemy wzrost przestępczości nieletnich. W 2008 roku stwierdzono ogółem 23175 przestępstw, tj. o 950 więcej niż w roku 2007 (22225 przestępstw)

Główne kategorie, które dominowały w przestępczości nieletnich w 2008 roku to:

- rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze – 31,2% (27,2% w 2007 r.),
- uszczerbek na zdrowiu - 23,7% (23,8% w 2007 r.)
- bójka lub pobicie - 22,5% (20,6% – w 2007 r.).

Następuje brutalizacja czynów. Coraz więcej przestępstw jest związanych z przemocą (kiedyś nieletni dokonywali czynów karalnych przeciwko mieniu). Obniża się wiek inicjacji przestępczej (12-13 lat). Pojawiło się zjawisko przestępczości zabawowej. Jest to szczególny rodzaj czynów karalnych dokonywanych przez nieletnich, bowiem ich celem nie jest osiągnięcie jakiejś korzyści materialnej, ale działanie samo w sobie, bez większego uzasadnienia. Zdarza się, że postępowanie niezgodne z prawem ma na celu budowanie autorytetu wśród rówieśników. Dotyczy to np. zachowań chuligańskich przejawiających się aktami wandalizmu. Niekiedy jednak dostrzegamy, że przestępczość zabawowa staje się swego rodzaju wskaźnikiem wskazującym na brak poczucia wartości moralnych i celów życiowych współczesnej młodzieży. Przykładem może tu być dokonanie zabójstwa młodego chłopaka jako „prezentu” dla kolegi. Podobne zachowania prezentowane są w wielu krajach Unii Europejskiej.

Wśród czynów karalnych współczesnej młodzieży, coraz bardziej wzrasta odsetek dziewcząt, które wchodzą w konflikt z prawem. Szczególnie dotyczy to przestępstw związanych przemocą i wandalizmem. Z badań przeprowadzonych na Uniwersytecie Jagiellońskim wynika, że 11 procent uczennic krakowskich szkół nosi przy sobie nóż lub inne niebezpieczne narzędzie, a 19 procent przyznaje się do pobicia innej osoby. Zniszczenie mienia bez żadnego powodu deklarowało 28 procent badanych dziewcząt. Zjawisko to prof. Czapiński nazywa „żeńskim tsunami”. Liczba przestępstw, których sprawcami były nastoletnie dziewczyny, wzrosła z 47,3 tys. w latach 2003 – 2004 do ponad 57,9 tys. w latach 2007-2008.

Współczesna literatura zajmująca się problematyką przestępczości nieletnich (w tym także kobiet) upatruje zmian postępowania młodych dziewcząt w zmianie postrzegania płci. To spowodowało, że kobiety mogły realizować się zawodowo podobnie jak mężczyźni. W efekcie przestępstwa kobiet i mężczyzn stały się podobne. Feminizacja zawodów uznawanych za typowo męskie spowodowała, że kobiety

starają się dorównać mężczyznom. Taka postawa może sprzyjać zachowaniom „za wszelką cenę”, które mogą stanowić przyczynek do popełniania przestępstw.

Zatarcie ostrości ról społecznych zniósło tradycyjny podział na zachowania męskie i damskie. Dzisiaj mężczyzna może prowadzić dom, opiekować się dziećmi, a kobieta zarabiać na rodzinę.

Swoistym znakiem przemian w relacjach damsko-męskich jest przemoc w rodzinie. Faktem jest, że to kobieta w ogromnej większości pada ofiarą przemocy ze strony swojego partnera. Nie mniej jednak badania OBOP z 2007 roku wskazują, że 39% kobiet miało kontakt z przemocą w rodzinie, ale także 32% mężczyzn. Przemoc kobiet wobec mężczyzn jest w naszym kręgu kulturowym często tematem tabu. Mężczyzna bity czy molestowany boi się, że będzie postrzegany jako niepełnowartościowy lub ułomny.

Mówiąc o genezie przestępczości kobiet należy ją rozpatrywać w dwóch płaszczyznach biorąc pod uwagę:

- uwarunkowania biologiczne,
- uwarunkowania socjologiczne.

Wielu badaczy doszukuje się większej podatności na popełnianie przestępstw związanej z cyklem biologicznym kobiety. Inne przestępstwa może popełniać kobieta w ciąży, inne w czasie menstruacji itd. W niektórych krajach istnieją zapisy prawne uznające aspekt biologiczny jako okoliczność łagodzącą dla kobiety, która dopuściła się danego przestępstwa w okresie, kiedy podlegała działaniu pewnych uwarunkowań związanych z fazą cyklu biologicznego.

Ta biologiczna podatność na popełnianie przez kobietę przestępstw stała się obiektem badań Cesare Lombroso. Zgodnie z jego teorią można wyróżnić kilka typów kobiet, które mogą popełniać przestępstwa:

- Zbrodniarka z urodzenia- prezentuje męskie zachowania; nie jest zainteresowana macierzyństwem; często popełnia czyny brutalne z elementem przemocy.
- Zbrodniarka z przypadku- najczęściej klasyfikowane są kobiety popełniające przestępstwa okazyjne. Najbardziej liczna grupa.
- Zbrodniarka z namiętności- przestępstwa popełniane pod wpływem emocji i silnego wzburzenia.

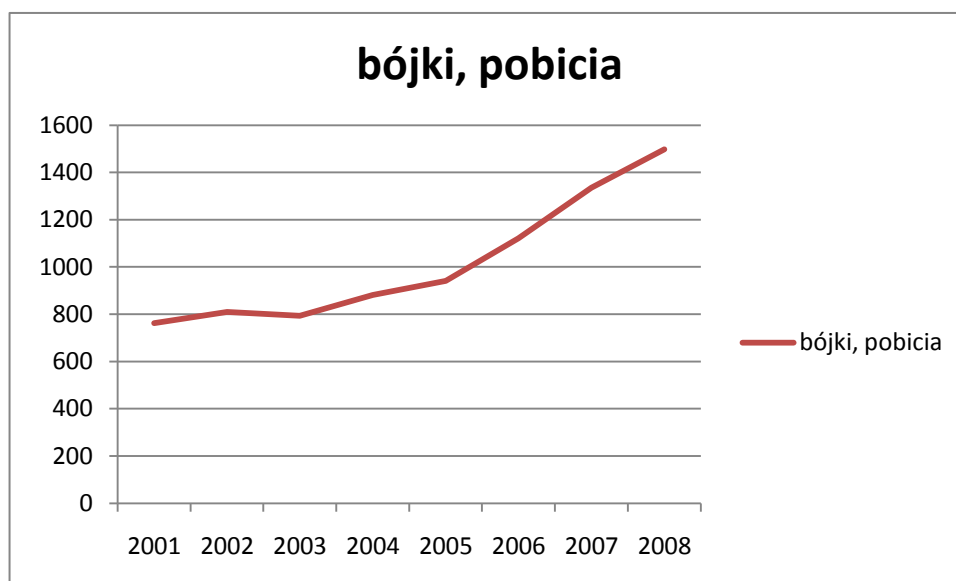
Uwarunkowania socjologiczne

- Emancypacja zmieniła priorytety wychowania. Dzisiaj kobieta dorównuje mężczyźnie, a nawet go przewyższa.
- Zatarcie ostrości ról społecznych
- Brak wzorców do naśladowania

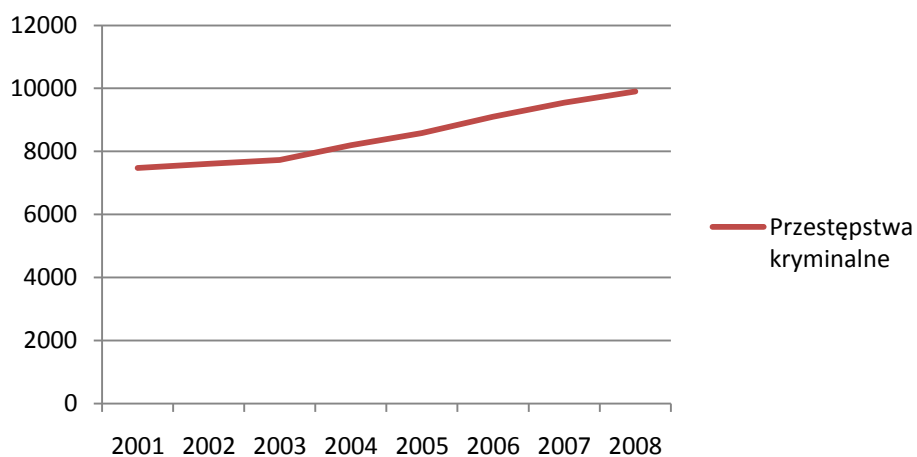
Przemiany społeczno-ekonomiczne miały duży wpływ na sposób postrzegania rzeczywistości przez współczesną młodzież. Rozwój środków masowego przekazu, elektronicznych form komunikacji oraz otwarcie Polski na świat spowodowały, że czerpie ona wzory do naśladowania z innych źródeł, niż czynili to ich rodzice i dziadkowie. Dzisiaj młodzież identyfikuje się z bohaterami filmów i gier komputerowych. Często niestety także tych, gdzie jest pokazywana przestępczość jako forma wyrażenia swojej pozycji i siły w grupie. Przede wszystkim liczy się rywalizacja, a aspekt podmiotowości człowieka, ukazania jego głębi i uczuć jest często pomijany. Kreowana rzeczywistość przez media stawia na pierwszym miejscu bycie silnym, niezależnym, pięknym i bogatym. Media nie pokazują moralnej strony zachowania, a każde postępowanie prowadzące do celu jest akceptowane.

Przestępstwa popełniane przez kobiety często dorównują tym dokonywanym przez mężczyzn, a czasem nawet je przewyższają. Dzisiaj kobiety stoją na czele grup przestępczych dopuszczających się czynów o znacznym stopniu brutalności. Już sama obecność kobiety w gangu powoduje, że ich członkowie stają się bardziej zdeterminowani. Czynią to ze względów na chęć przypodobania się kobiecie, wykazania siła i odwagę. Stąd też czyny popełniane przez grupę przestępczą, gdzie w jej skład wchodzi kobieta może dokonywać przestępstw w sposób bardziej brutalny i bezwzględny.

Wybrane zestawienia statystyczne dotyczące przestępczości kobiet w wieku do 20 lat.

Przestępstwa kryminalne

Przestępstwa narkotykowe

